

Kompetence og delegering
CVV, Ishøj Kommune
Social og sundhedshjælper / sygehjælper
Social og sundhedsassistenter /
plejhjemsassistenter
Sygeplejersker
2019

Udarbejdet april 2017 af:

Områdeleder Dina Munk

Distrikt leder Marie Jørgensen

Udannelses konsulent Karin Spedtsberg

Centersygeplejerske Kirsten Lehmann

Revideret april 2019 af:

Distrikt leder Marie Jørgensen

Centersygeplejerske Ina Borup

Centersygeplejerske Tanja Petersen

Udviklingssygeplejerske Maria Nordlund

Indhold

Indledning / baggrund:	3
Kompetenceudvikling.....	5
Formålet med kompetenceudvikling er:	5
Hvorfor kompetenceudvikling.....	5
Ansvar for og opfølgning på kompetenceudvikling.....	6
Delegation af indsatser efter Sundhedsloven (sygeplejeydelser)	7
Regler for delegation	7
Overdragelse af indsatser indenfor en fastsat ramme.....	7
Rammedelegation	8
Indsatser efter Sundhedsloven, der ikke er lægeordineret.....	8
Rettigheder og pligter i forhold til autorisationsloven.....	8
Faglige kompetenceprofiler.....	9
Social- og sundhedshjælper.....	9
Kompetence mål.....	9
Social- og sundhedsassistent.....	11
Kompetence mål.....	11
Sygeplejerske.....	13
Dimittend profil	13
Sygeplejerskens kernekompetencer	13
Sygeplejerskers virksomhedsområde	14
Overordnet kompetence ansvar og opgavefordeling	15
Referencer:	26

Indledning / baggrund:

I forbindelse med bl.a. udvikling af akutfunktionen i Ishøj kommune, udbud på hjemmepleje, nyt omsorgssystem og FS3 er der opstået et behov for ens kriterier for afklaring af - og udvikling af kompetencer samt for delegering af ydelser mellem faggrupperne social- og sundhedshjælper, social- og sundhedsassistenter, plejehjemsassistenter og sygeplejersker på tværs i CVV (Center for Voksne og Velfærd).

Den overordnede beskrivelse af kompetencer og delegering, skal være med til at gøre plejepersonalet i stand til;

At sikre borgerne den samme kvalitet af ydelserne, uanset hvor borgeren opholder sig.

At have et grundigt kendskab til både egne og de øvrige faggruppers opgaver og kompetenceområder samt at arbejde tværfagligt.

At udvikle sig i samspil med øvrige faggrupper på området således at formål, mål og krav for området kan opfyldes i forhold til organisationen, men vigtigst i forhold til den enkelte borger.

At medvirke til forebyggelse af indlæggelser, ved blandt andet tidlig opsporing hos den ældre borger.

Primo 2017 nedsatte ledergruppen en arbejdsgruppe, der skulle udarbejde en beskrivelse af delegering mellem plejepersonale, kompetenceprofiler samt kompetenceudvikling i Center for Ældre og Rehabilitering.

Gruppen har udarbejdet faglige kompetenceprofiler på hver personalegruppe (social og sundhedshjælper, social og sundhedsassistenter, plejehjemsassistenter (plejehjemsassistenter er ikke autoriseret) og sygeplejersker. Der er taget udgangspunkt i hver faggruppes faglige kompetenceprofil i forhold til opgave, ansvar, og delegering.

Skema for overordnet kompetence ansvar og opgavefordeling er revideret april 2019 og revideres næste gang medio 2020.

Revision:

Dokumentet revideres én gang årligt af centersygeplejersker og udviklingsygeplejerske ved Kærbo, Torsbo og Hjemmeplejen.

Der kan kun ved den årlige revision tilføjes nye kompetencer – dette foregår i enighed og fællesskab.

Ved revision af dokumentet skal det sikres, at der tages højde for eventuelle nye uddannelsesbekendtgørelser, som vil kunne have indflydelse på kompetencerne.

Godkendelse af revision:

Det påhviler den enkelte i gruppen, at drøfte den nye version med egen leder. Dokumentet godkendes endeligt, når områdeleder på Kærbo, Torsbo og Hjemmeplejen har godkendt dokumentet.

Ændringer mellem revision

Mellem revision kan det enkelte driftssted ændre i de satte krydser, altså ændre i kompetenceniveauet.

Placering:

Dokumentet – originalen, placeres på fælles I drev. Det påhviler det enkelte driftssted at ændre i originalen, hvis der foretages ændringer mellem revisionerne. Der gives besked til Kærbo, Torsbo og Hjemmepleje (områdeledere, afdelingsledere, teamledere, centersygeplejersker og udviklingssygeplejerske), sådan at alle er opdateret på eventuelle ændringer i kompetenceniveau.

Kompetenceudvikling

Formålet med kompetenceudvikling er:

- At udvikle kvaliteten af den faglige ydelse.
- At tydeliggøre grundlaget for kompetenceudvikling.
- At sikre at udviklingen af medarbejdernes kompetencer tager udgangspunkt i borgerens behov, organisationens krav og det omgivende samfunds krav.
- At kvalificere dialogen om, hvordan de tilstedeværende ressourcer (personale, økonomi og rammer) anvendes og udvikles mest hensigtsmæssigt.
- At tydeliggøre organisationens forventninger til medarbejderen, så engagement og tilfredshed øges.
- At medarbejdere i Center for Voksne og Velfærd sikres udviklingsmuligheder.
- At give lederen et redskab til at kompetencevurdere sine medarbejdere og medarbejderen et redskab til at vurdere sig selv.

Hvorfor kompetenceudvikling

Systematisk kompetenceudvikling er et vigtigt værktøj for både ledere og medarbejdere.

For lederen er kompetenceudvikling et styringsværktøj, der kan føre til, at medarbejdernes kompetencer udvikles med et strategisk sigte. Det er medvirkende til at sikre, at kvalitetsniveauet lever op til driftsstedets mål samt de krav og forventninger, som borgere og pårørende stiller.

For medarbejderne er kompetenceudvikling det værktøj, der beskriver den enkeltes rettigheder og forpligtelse til fortløbende udvikling, og hermed sikrer muligheden for et højt fagligt og personligt kompetenceniveau i ansættelsen.

Der er brug for forskellige kompetencer i en organisation, for samlet set at kunne løfte den brede vifte af opgaver af forskellige arter og sværhedsgrader. Dette betyder, at der vil være medarbejdere, som i forhold til hinanden vil være på forskellige kompetenceniveauer. Kompetenceniveauer skal altid ses i forhold til den samme faggruppe.

Ansvar for og opfølgning på kompetenceudvikling

Det er den enkelte medarbejder og dennes leder, der sammen foretager vurderingen af medarbejdernes kompetencer og planer for kompetenceudvikling. Det enkelte driftssted kan selv beslutte, om der er en anden, der foretager vurderingen eller dele, dog skal det foretages af en medarbejder, der kender til kompetenceprogrammets komponenter, og er mere erfaren end den medarbejder, der skal vurderes.

Dette kan foretages i forbindelse med den årlige MUS. Både leder og medarbejder skal forberede sig til denne del af medarbejderens kompetenceudvikling, som de forbereder sig til MUS.

Medarbejderens og lederens (eller tredje parts) vurderinger bliver sammenlignet og argumenteret ved samtalen som en naturlig del af MUS. Den endelige vurdering på hvert område vil blive dokumenteret i programmet, evt. med referat om plan for kompetenceudvikling.

Er der uenighed, argumenteres der ud fra konkrete praksiseksempler. Er det ikke muligt at blive enige, er det lederens vurdering, der er den afgørende. Uenigheder og begrundelse vil blive ført ind i referatet fra MUS.

Delegation af indsatser efter Sundhedsloven (sygeplejeydelser)

Hjemmesygepleje/indsatser efter Sundhedsloven er ikke forbeholdt sygeplejersker, men kan udføres af social og sundhedsassistenter / plejhjemsassistenter og Social og sundhedshjælper / sygehjælper efter delegationsprincipperne i Ishøj Kommune – CVV.

Delegationsprincipperne er udarbejdet på baggrund af reglerne om delegation, sundhedsfagligt ansvar, dokumentation og patientsikkerhed og udspringer dels af autorisationsloven, men også andre bekendtgørelser, vejledninger og notater fra KL (se referencer).

Regler for delegation

Alle indsatser, der er omfattet af regler om delegation, videredelegation, rammedelegation og overdragelse af indsatser indenfor en fastsat ramme, skal som udgangspunkt være lægeordinerede.

Når lægen delegerer en indsats til Ishøj hjemmepleje, er det en del af lægens forbeholdte sundhedsfaglige virksomhed. Ledelsen i hjemmeplejen/på plejecenteret overtager herefter ansvaret for indsatsen og dermed ansvaret for, hvilke medarbejdere, der løser den.

Alle delegerede indsatser kan som udgangspunkt videredelegeres. Lægen kan dog ved delegationen tilkendegive, at sygeplejersken ikke må videredelegere indsatsen.

Hvis lægen delegerer en indsats, der ligger ud over de kompetencer, der er til stede i hjemmepleje/på plejecenteret, så er det sygeplejerskernes ansvar at gøre lægen opmærksom på det. Lægen skal herefter tage stilling til evt. oplæring for at opnå de fornødne kompetencer.

Overdragelse af indsatser indenfor en fastsat ramme

Når social og sundhedsassistenter / plejhjemsassistenter i hjemmepleje/på plejecenteret udfører indsatser efter Sundhedsloven, vil der i videst mulig omfang være tale om overdragelse af indsatser indenfor en fastsat ramme i hjemmeplejen/ på plejecenteret ud fra den personlige faglige kompetenceprofil.

Når en sygeplejerske overdrager en opgave til en social og sundhedsassistenter / plejhjemsassistenter, sker der en opgaveglidning indenfor den fastsatte ramme og altid ud fra den personlige faglige kompetenceprofil.

Når en delegeret indsats kan varetages med det samme af en social og sundhedsassistenter / plejhjemsassistenter, vil det også være indenfor den fastsatte ramme og ud fra den personlige faglige kompetenceprofil.

Hvis en delegeret indsats ikke ligger indenfor den fastsatte ramme og en sygeplejerske eller en social og sundhedsassistenter / plejehjemsassistenter vurderer, at indsatsen kan varetages af en anden faggruppe, er der tale om videredelegation. Videredelegation må kun finde sted i samarbejde med ledelsen, da ledelsen er ansvarlig for, at indsatsen udføres med de faglige kompetencer, som lov og retningslinjer foreskriver.

Rammedelegation

I kommunal praksis anvendes betegnelsen rammedelegation udelukkende ift., undersøgelsesopgaver knyttet til en specifik patientgruppe. F.eks. BS måling hos borgere med diabetes uden forudgående lægeordination. Ved rammedelegation er det den behandlingsansvarlige læge, der beslutter, hvilke opgaver, der kan delegeres i form af rammedelegation til fx hjemmeplejen. Rammedelegation er en måde at gennemføre mere smidige arbejds gange på.

Indsatser efter Sundhedsloven, der ikke er lægeordineret

Sygeplejersker, social og sundhedsassistenter / plejehjemsassistenter og Social og sundhedshjælper / sygehjælper udfører rehabiliterende, forebyggende og sundhedsfremmende indsatser, som ikke er lægeordinerede; f.eks. indsatser i relation til personlig pleje, inkontinens, ernæring, aktivitet og træning. Her er den enkelte ansvarlig indenfor rammen af egne faglige kompetencer.

Rettigheder og pligter i forhold til autorisationsloven

En autoriseret sundhedsperson (Sygeplejersker og Social og sundhedsassistent) er under udøvelse af deres virksomhed forpligtet til at vise omhu og samvittighedsfuldhed, herunder ved benyttelse af medhjælp (delegation, videredelegation og overdragelse af opgaver indenfor en fastsat ramme), økonomisk ordination af lægemidler m.v.

Dermed følger også en forpligtigelse til at udføre den nødvendige indsats og efterfølgende dokumentation, uanset om indsatsen varetages efter Sundhedsloven, Serviceloven eller anden lovgivning.

Autoriserede sundhedspersoner er forpligtede til at give de indberetninger og anmeldelser, som kræves af sundhedsmyndighederne af hensyn til den oplysnings- og indberetningspligt, som følger af lovgivningen.

Faglige kompetenceprofiler

Social- og sundhedshjælper

En Social- og sundhedshjælper har viden og færdigheder inden for det overordnede kompetenceområde:

Professionel omsorg, pleje og praktisk hjælp i et rehabiliterende perspektiv inden for det primærkommunale område.

Kompetence mål

- 1) kan selvstændigt og i tværfagligt samarbejde udøve arbejdet som social- og sundhedshjælper i overensstemmelse med de etiske og lovmæssige regler, der følger med ansvaret som fag- og myndighedsperson og i overensstemmelse med de fastlagte kvalitetsstandarder herunder beskrivelser af serviceniveau, der gælder for social- og sundhedshjælperens arbejdsområde.
- 2) kan selvstændigt handle fagligt begrundet på observerede ændringer i borgerens fysiske, psykiske og sociale sundhedstilstand, herunder anvende værktøjer til tidlig opsporing.
- 3) kan kende forskel på komplekse og ikke komplekse borgerforløb og handle i overensstemmelse med eget kompetenceområde i et professionelt samarbejde.
- 4) kan selvstændigt udføre praktisk og personlig hjælp, omsorg og pleje til borgere ud fra en rehabiliterende tilgang.
- 5) kan i samarbejde med borgeren understøtte struktur og sammenhæng i borgerens hverdag.
- 6) kan i det rehabiliterende arbejde understøtte borgeren i intellektuelle, sociale, kulturelle, fysiske og kreative aktiviteter med respekt for borgerens ressourcer og selv-bestemmelsesret herunder inddrage pårørende.
- 7) kan selvstændigt og i samarbejde med borgeren og dennes pårørende arbejde sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende i udførelsen af de planlagte opgaver.
- 8) kan selvstændigt og i samarbejde med andre identificere, planlægge, udføre og evaluere sine arbejdsopgaver og arbejdsprocesser ud fra fastlagte kvalitetsstandarder og beskrivelser af serviceniveau.

- 9) kan arbejde motiverende og anvende kommunikation som et redskab til at skabe et professionelt og tværfagligt handlerum samt til at skabe et konfliktløst og voldsforebyggende miljø.
- 10) kan fagligt dokumentere sin opgavevaretagelse i relevante dokumentations-systemer og handle i overensstemmelse med regler om oplysnings- og tavshedspligt.
- 11) kan selvstændigt anvende relevant velfærdsteknologi og digitale hjælpemidler.
- 12) kan selvstændigt anvende hygiejniske retningslinjer for afbrydelse af smitte-veje.
- 13) kan selvstændigt og i samarbejde med andre udvikle et godt psykisk og fysisk arbejdsmiljø.

Social- og sundhedsassistent

En Social- og sundhedsassistent har viden og færdigheder inden for det overordnede kompetenceområde:

Professionel helhedsorienteret sygepleje og rehabilitering i samarbejde med borgere og patienter med grundlæggende behov i et tværprofessionelt og tværsektorielt samarbejde i det nære og det sammenhængende sundhedsvæsen.

Kompetence mål

- 1) kan selvstændigt udøve arbejdet som social- og sundhedsassistent i overensstemmelse med de etiske og lovmæssige regler, der følger med ansvaret som autoriseret sundhedsperson. Kan i et tværprofessionelt samarbejde arbejde i overensstemmelse med de fastlagte kvalitetsstandarder, herunder beskrivelser af serviceniveau og procedurer for patientsikkerhed.
- 2) kan begrunde og selvstændigt tilrettelægge, udføre og evaluere sygepleje, der retter sig imod borgere og patienters grundlæggende behov ud fra en metodisk og rehabiliterende tilgang.
- 3) kan indgå i komplekse behandlingsforløb i borgerens eget hjem, herunder varetage palliativ pleje.
- 4) kan på baggrund af en sygeplejefaglig vurdering handle på forandringer i borgerens og patientens fysiske og psykiske symptomer, herunder anvende værktøjer til tidlig opsporing.
- 5) kan selvstændigt arbejde med borger- og patientrettet forebyggelse, sundhedsfremme og rehabilitering i forhold til de hyppigst forekommende fysiske og psykiske sygdomme og funktionsnedsættelser.
- 6) kan skabe et involverende samarbejde med borgere, patienter og pårørende, herunder vejlede og motivere gennem målrettet kommunikation.
- 7) kan selvstændigt og i et tværprofessionelt samarbejde tilrettelægge, gennemføre og evaluere sociale, kulturelle, fysiske og kreative aktiviteter både for enkeltpersoner og grupper i et rehabiliterende perspektiv.
- 8) kan selvstændigt indgå i en tværprofessionel og tværsektoriel indsats med henblik på at koordinere og sikre et sammenhængende patient- og borgerforløb.

- 9) kan varetage koordinering samt indgå i ledelse af teamsamarbejde omkring sygepleje og patient/borgerforløb, i relation til arbejdets organisering.

- 10) kan selvstændigt varetage medicindispensering og medicinadministration i henhold til gældende lovgivning og arbejdspladsens kliniske retningslinjer og procedurer.

- 11) kan selvstændigt dokumentere den udførte sygepleje og videregive faglige informationer skriftligt og mundtligt.

- 12) kan selvstændigt anvende relevant velfærdsteknologi samt tage initiativ til implementering af ny viden og teknologi.

- 13) kan selvstændigt anvende principper for hygiejne og afbrydelse af smitte-veje, herunder rene rutiner, sterilteknikker og isolation samt vejlede borgere, patienter, pårørende, kolleger og frivillige herom.

- 14) kan med udgangspunkt i borgerens eller patientens ressourcer og hjælpemidler selvstændigt tilrettelægge sit eget og andres arbejde efter ergonomiske principper, arbejdspladsens arbejdsmiljøregler og sikkerhedsforanstaltninger.

Sygeplejerske

En professionsbachelor i sygepleje er kvalificeret til, efter endt uddannelse selvstændigt, at udføre sygepleje for og med patient og borger i alle aldre.

Sygeplejersken skal selvstændigt kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i sygepleje og intervenere med afsæt i en evidens- og forskningsbaseret praksis i alle dele af sundhedsvæsenet under hensyntagen til den samfundsmæssige, videnskabelige og teknologiske udvikling samt befolkningens behov for sygepleje og omsorg samt sundhedsfremme og forebyggelse.

Sygeplejersken skal selvstændigt kunne varetage klinisk lederskab og klinisk beslutningstagen i samspil med patient, borger og pårørende om sygepleje samt indgå i tværprofessionelt og tværsektorielt samspil på individ-, gruppe- og samfundsniveau såvel nationalt som internationalt.

Sygeplejersken skal kunne forvalte sygeplejefagets og professionens værdier, teorier, begreber og metoder og integrere viden fra sundheds-, natur- og samfundsvidenskab samt humaniora og kunne deltage i forsknings- og udviklingsarbejde.

Sygeplejersken har kompetencer til at kunne fortsætte i teoretisk og klinisk kompetencegivende efter- og videreuddannelse.

Den ny uddannede sygeplejerske skal have viden, færdigheder og kompetencer som angivet nedenfor.

Dimittend profil

Sygeplejersken udfører selvstændig, professionel, begrundet og reflektiv sygeplejepraksis i samspil med patienter, borgere, pårørende og øvrige fag professionelle i det hele sundhedsvæsen og i overensstemmelse med den samfundsmæssige, videnskabelige og teknologiske udvikling samt befolkningens behov for sygepleje og med fokus på patient-oplevet sammenhæng og kvalitet.

Sygeplejerskens kernekompetencer

- Involvere patient/borger og pårørende i relation til sundhedsudfordringer og sygdoms-sammenhænge og at indgå i tværprofessionelle og tværsektorielle samspil, som understøtter patientoplevet sammenhængende forløb i et samlet sundhedsvæsen.
- Foretage selvstændig klinisk beslutningstagen i stabile, akutte og komplekse pleje- og behandlingsforløb ved at inddrage viden fra patient/borger og pårørende samt forskningsbaseret viden.

- Tage professionelt og etisk ansvar i konkrete patientsituationer under hensyntagen til patientens/borgerens, professionens, organisationens og samfundets krav og med forståelse for mangfoldige sociale, økonomiske, politiske og kulturelle forhold.
- I samspil med patient/borger at fremme sundhed gennem livet og bistå til en værdig død ved at observere, identificere, diagnosticere, vurdere og prioritere sundhedsudfordringer og sygdomssammenhænge samt intervenere med kompenserende tiltag, der styrker patientens/borgerens evne til at mestre symptomer og gennemføre behandlinger.
- Kommunikere situationsbestemt, vejlede, undervise og formidle ved at inddrage patientens oplevelser og reaktioner og pårørendes viden samt vurdere viden inden for forskning, erfaring samt individuelle, institutionelle og samfundsmæssige faktoreres betydning for sygdomssammenhænge og sundhedsudfordringer.
- Udføre, formidle og varetage klinisk lederskab for patientforløb, patientoplevelt kvalitet og patientsikkerhed.
- Anvende og vurdere national og international professions- og forskningsbaseret viden, metoder og teknologi til at udvikle sygepleje på individ-, gruppe- og samfundsniveau.

Sygeplejerskers virksomhedsområde

- Selvstændigt virksomhedsområde inden for sygepleje af behandlende, rehabiliterende, lindrende, sundhedsfremmende, sundhedsbevarende og forebyggende karakter.
- Indgå i tværprofessionelle og tværsektorielle samspil i et samlet sundhedsvæsen nationalt og internationalt.
- Pleje syge og lindre lidelse med henblik på at styrke patientens/borgerens evne til at mestre symptomer og gennemføre behandlinger, fremme livsmod og livskvalitet for patient/borger.
- understøtter et sammenhængende sundhedsvæsen med henblik på øget patient-/borgeroplevelt kvalitet.
- Fremme lighed i pleje- og behandling til patienter/borgere på individ-, gruppe- og samfundsniveau.
- Opretholde befolkningens sundhedstilstand.
- Uddanne sygeplejersker til det hele sundhedsvæsen.

Overordnet kompetence ansvar og opgavefordeling

Nedenstående skema tager udgangspunkt i de overordnede faglige kompetenceprofiler.

Opgaverne er inddelt efter Fællessprog 3 Helbredstilstande med enkelte indsatsområder eksempelvis medicin. I skemaet er angivet 3 forskellige kompetenceniveauer;

Med kompetenceniveau **Generelt** menes: Svarende til kompetenceprofil.

Med kompetenceniveau **Udvidet** menes: Erhvervelse af faglig kompetence som medfører evnen til, at udfører given opgave hos alle borger

Med Kompetenceniveau **Speciel** menes: Erhvervelse af faglig kompetence målrettet en borger. Hvis ydelsen hos borger bortfalder, bortfalder kompetencen.

En markering i skemaet med X, gælder for både Hjemmeplejen og Plejecentrene. PK (Kærbo) PT (Torsbo) gælder kun for Plejecentrene og H for Hjemmeplejen.

Til enhver tid følges gældende instrukser ved udførelsen af opgaverne, herunder procedure fra VAR Healthcare, lokale procedurebeskrivelser og stillingsbeskrivelser.

Samlet oversigt	Sygeplejerske			SSA / Plejehjemsassistent.			SSH / Sygehjælper		
	Generelt	Udvidet	Speciel	Generelt	Udvidet	Speciel	Generelt	Udvidet	Speciel
Opgaver									
Udredning af borger ud fra de 12 helbredstilstande	X			X					
Visitere ydelser indenfor eget faglige kompetenceområde i henhold til helbredstilstandene, samt foretage vurdering/evaluering	X			X					
Udredning af borgers funktionsevnetilstande	PK PT			X			X		
Visitere ydelser indenfor eget faglige kompetenceområde i henhold til funktionsevnetilstandene, samt foretage vurdering/evaluering	PK PT			PK PT					
Dokumentere i Ishøj kommunes omsorgssystem	X			X			X		

Samlet oversigt	Sygeplejerske			SSA / Plejhjemsassistent.			SSH / Sygehjælper		
	Generelt	Udvidet	Speciel	Generelt	Udvidet	Speciel	Generelt	Udvidet	Speciel
Medvirke af uddannelse af elever/ studerende svarende til kompetence profil	X			X			X		
Introduktion af nyt personale inden for eget kompetenceområde	X			X			X		
Samarbejde med pårørende	X			X				X	
Kontakt til læge	X			X					H/PT
Kontakt til samarbejdsparter	X			X			X		
Anvendelse af principperne for hygiejne ved særlige regimer i forbindelse med infektionssygdomme og institutionsinfektioner	X			X				X	
Funktionsniveau									
ADL (herunder personlig pleje)	X			X			X		
Vedligeholdelses træning (rehabilitering)	X			X			X		
Aktiverende opgaver	X			X			X		
Bevægeapparat									
Forflytninger	X			X			X		
Mobilisering	X			X			X		
Ernæring									
Genanlæggelse af PUG sonde		X			X				

Samlet oversigt	Sygeplejerske			SSA / Plejhjemsassistent.			SSH / Sygehjælper		
	Generelt	Udvidet	Speciel	Generelt	Udvidet	Speciel	Generelt	Udvidet	Speciel
Ernæring									
Daglig pleje af PUG /PEG sonde og observationer	X			X				X	
Anlæggelse af nasal sonde		X				X			
Daglig pleje af nasal sonde og observation	X			X					
Opsætning/givning af sondeernæring via pumpe til borger med PEG/PUG sonde	X			X					PK PT
Sondeernæring givning til borger med nasal sonde	X				PK	H/ PT			
Ernærings vurderer borgeren og handle herpå	X			X					X
Udføre væskeskema og handle herpå	X			X				X	
Vejning af borger og handle herpå	X			X			X		
Opsætte og nedtage parenteral ernæring	X					X			
Mundhygiejne varetagelse og observation	X			X			X		
Hud og slimhinder									
Sårpleje og observation/ handlinger	X				X				X
Kirurgiske sår	X				X				X
Diabetiske sår	X				X				X

Samlet oversigt	Sygeplejerske			SSA / Plejhjemsassistent.			SSH / Sygehjælper		
	Generelt	Udvidet	Speciel	Generelt	Udvidet	Speciel	Generelt	Udvidet	Speciel
Cancer sår	X				X				X
Arterielt sår	X				X				X
Venøst sår	X				X				X
Blandings sår	X				X				X
Traume sår	X			X				X	
Tryk sår	X			X				X	
Andre problemer med hud og slimhinder eksempelvis eksemmer	X			X				X	
Tryksårs profylakse	X			X				X	
Foretage podninger	X				X				
Anlægge stump forbindelse		X			X				
Kommunikation									
Observationer og handlinger på problemer med kommunikation	X			X			X		
Psykosociale forhold									
Psykiatrisk pleje og omsorg	X			X				X	
Observationer og handlinger på borger med misbrugsproblemer	X			X				X	
Respiration og cirkulation									
Observation og behandling af borger med ilt	X			X					X
Personlig pleje af borger med ilt	X			X				X	
Kompressionsstrømper/ støttestr	X			X				X	

Samlet oversigt	Sygeplejerske			SSA / Plejhjemsassistent.			SSH / Sygehjælper		
	Generelt	Udvidet	Speciel	Generelt	Udvidet	Speciel	Generelt	Udvidet	Speciel
Respiration og cirkulation									
Kompressionsbehandling med kort eller langstrakt bind	X				X				PK PT
Pleje og rensning af inderkanyle/yderkanyle ved trachestomi	X					X			
Sugning i mund og svælg	X				X				
Pleje af/ og hjælp til inhalationer	X			X				X	
Pleje af/ og hjælp til pepfløjte	X			X				X	
Pleje og hjælp til inhalationer med forstøver	X			X					X
Måle saturation og handle herpå	X			X				X	
Handle på sat måling	X			X					
Opstarte ilt behandling	X				X				
CPAP/BIPAP	X					X			
Måle respirationsfrekvens og handle herpå	X			X					
Måle respirationsfrekvens og handle herpå	X			X				PT PK	
Måle blodtryk og puls og handle herpå	X			X				PT	H PK
Måle temperatur og handle herpå	X			X				PK PT	H

Samlet oversigt	Sygeplejerske			SSA / Plejhjemsassistent.			SSH / Sygehjælper		
	Generelt	Udvidet	Speciel	Generelt	Udvidet	Speciel	Generelt	Udvidet	Speciel
Seksualitet									
Seksuelle problemområder	X			X			X		
Smerter og sanseindtryk									
Høreapparat, pleje og indstilling	X			X			X		
Skylning af øre	X				X				
Alm. øre drypning med removax, glycerol	X			X				X	
Observation og handle på akutte, periodevise og kroniske smerter	X				X			X	
Observation af syns problemer/ tilstande i øjet	X			X				X	
Observationer omkring lugtesansen	X			X				X	
Observationer og handle på problemer med hørelsen	X			X				X	
Observationer og handling på problemer med smagssansen	X			X				X	
Observationer og handle på problemer omkring følesansen	X			X				X	
Søvn og hvile									
Observation af døgnrytme problemer	X			X			X		
Observationer og handling på søvnproblemer	X			X			X		

Samlet oversigt	Sygeplejerske			SSA / Plejhjemsassistent.			SSH / Sygehjælper		
	Generelt	Udvidet	Speciel	Generelt	Udvidet	Speciel	Generelt	Udvidet	Speciel
Viden og udvikling									
Observationer handling på hukommelses problemer	X			X				X	
Problemer med indsigt i behandlingsformål	X			X				X	
Problemer med sygdomsindsigt	X			X				X	
Kognitive problemer	X			X				X	
Udskillelse af affaldsstofer									
RIK/ SIK af mand		X			X				
RIK/ SIK af kvinde	X			X					
Anlæggelse af permanent urethral kateter på mænd		X			H	PK PT			
Anlæggelse af permanent urethral kateter på kvinder	X			X					
Seponering af kateter på mænd og kvinder	X			X					
Pleje og påsætning af uridom	X			X				X	
Topkateter skiftning		X			X				
Topkateter pleje og observation	X			X				X	
Tage urinstiks og handle herpå	X			X				X	

Samlet oversigt	Sygeplejerske			SSA / Plejhjemsassistent.			SSH / Sygehjælper		
	Generelt	Udvidet	Speciel	Generelt	Udvidet	Speciel	Generelt	Udvidet	Speciel
Udskillelse af affaldsstoffer									
Fratage urin til D+R hos kateterbruger	X			X				X	
Skylning af blærekateter	X				X				
Fra tage urin til D+R	X			X				X	
Inkontinens udredning		X			X			X	
Kortlægning af valg inkontinens produkt		X			X			X	
Tilslutte og afslutte P- dialyse samt observer		X				X			
Observation og handling hos hæmo dialyse borger	X				X				
Pleje og behandling af nefrostomi kateter	X				X				
Pleje af borger med stomi skiftning af plade	X			X					X
Pleje af borger med stomi skiftning af pose	X			X				X	
Afføringsmidler rektalt (f.eks. mikrolax, klyx, suppositorium) Håndkøb	X			X				X	
Afføringsmidler pr. os (f.eks. laktulose, movicol) Håndkøb	X			X				X	

Samlet oversigt	Sygeplejerske			SSA / Plejehjemsassistent.			SSH / Sygehjælper		
	Generelt	Udvidet	Speciel	Generelt	Udvidet	Speciel	Generelt	Udvidet	Speciel
Injektion									
Anlægge og observere subkutan kanyle	X				X				
Give subkutan injektion	X			X					
Give intramuskulær injektion	X			X					
Anlægge perifer IV adgang akut	X								
Genanlægge perifer IV adgang	X					X			
Indgift af væske og medicin i perifer IV adgang	X					X			
Pleje og observation af perifer IV adgang	X					X			
Pleje og observation af CVK / Port a kath	X					X			
Indgift af væske og medicin i CVK	X					X			
Observation af IV væsker	X					X			
Insulin givning	X			X					
Måle blodsukker og handle herpå	X			X					X
Måle CRP og Hæmaglobin og handle herpå	X					X			

Samlet oversigt	Sygeplejerske			SSA / Plejhjemsassistent.			SSH / Sygehjælper		
	Generelt	Udvidet	Speciel	Generelt	Udvidet	Speciel	Generelt	Udvidet	Speciel
Medicin									
Medicin dosering, herunder observation af virkning og bivirkning, rådgivning, vejledning og dokumentation	X			X					
Dosering og observation af Marevan behandling	X				PK /PT	H			
Op/ned trapning af medicin, fx prednisolon, morfin, eltroxin	X			PK /PT		H			
Dosere flydende recept medicin	X			X					
Receptpligtige suppositorier	X			X					
Udlevere og give doseret medicin, samt dosisdispenseret.	X			X				X	
Administration af medicin, herunder bestilling og returnering af medicin	X			X					
Ajourføring af medicinskema FMK/LMK	X			X					
Påsætte smertepaster eller demenspaster efter skema	X			X					X
Påsætte nikotinplaster	X			X				X	
Øjendråber; viskøse	X			X					X
Cremer medicinske	X				X			X	
Øjendråber; Grøn stær, efter instruks	X			X					X

Samlet oversigt	Sygeplejerske			SSA / Plejhjemsassistent.			SSH / Sygehjælper		
	Generelt	Udvidet	Speciel	Generelt	Udvidet	Speciel	Generelt	Udvidet	Speciel
Medicin									
Øjendråber ved grå stæroperation	X			X					X
Øredrypning af receptpligtigt medicin	X			X					X
Vagitorier	X			X					X

Referencer:

- LBK nr. 877 af 04/08/2011. Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed.
- BEK nr. 1219 af 11/12/2009. Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed).
- VEJ nr. 115 af 11/12/2009. Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed).
- BEK nr. 1601 af 21/12/2007. Bekendtgørelse om hjemmesygepleje.
- VEJ nr. 102 af 11/12/2006. Vejledning om hjemmesygepleje.
- BEK nr. 29 af 24/01/2008. Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje.
- KL, notat om Fælles indsatskatalog med faglige beskrivelser, november 2013.
- KL, notat om Delegation, maj 2014.
- Journalføringsbekendtgørelsen. BEK nr. 3 af 2. januar 2013 om autoriserede personers patientjournaler.
- Vejledning nr. 9019 af 15. januar 2013 om sygeplejefaglige optegnelser.
- Hovedbekendtgørelse på Social- og sundhedsuddannelserne. BEK nr. 834 af 27. juni 2013.
- Lokal undervisningsplan, Grundforløb 2 og Social- og sundhedshjælper
 - Ikrafttrædelse januar 2017. Udgave: 18. januar 2017. SosuC.
- BEK nr. 1117 af 18/08/2016 Bekendtgørelse om erhvervsuddannelse til social- og sundhedshjælper.
- Lokal undervisningsplan, Grundforløb 2 og Social- og sundhedsassistent
 - Ikrafttrædelse januar 2017. Udgave: 20. januar 2017. SosuC
- BEK nr. 1116 af 18/08/2016 Bekendtgørelse om erhvervsuddannelse til social- og sundhedsassistent
- Studieordning for sygeplejerskeuddannelsen, gældende fra 2016. Metropol

- Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje nr. 508 af 30/05/2016
- Benner, Patricia: ”fra novice til ekspert – mesterlighed og styrk i klinisk sygeplejepraksis